

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Vasario 12-tą Jungtinių Tautų Organizacijos plenumas atmetė tris Sovietų Rusijos delegatų pasiūlymus kas link suvaržymo politinės tremtinių veiklos.

Tie pasiūlymai, kuriuos pakišo Sovietų Rusijos užsienio reikalų vice komisaras (Molotovo, asistentas) Andrei Višinski, buvo tokio turinio: 1. uždrausti tremtinių stovyklų propagandą prieš bile kurį Jungtinių Tautų narį; 2. kontroliuoti tremtinių administracinį personalą; 3. be atidėlioimo gražinti į savas šalis karo kriminalistų prisidengusių tremtinių vardus.

I Višinskio argumentus labai vykusiai ir griežtai atsakė amerikiečių atstovė ponė Eleonora Rooseveltienė. Pirmoje kalboje ji nurodė, kad Jungtinės Tautos nėra tokios silpnos, kad reiktų uždrausti žmonėms pasakyti, ką jie mato ir girdi, ką jie mano ir tiki? Anot p. Rooseveltienės: "Jie gali kalbėti ir prieš Jungtines Valstybes ir aš vis dėlto manau, kad jie turi teisę tą daryti. Antroje kalboje ponė Rooseveltienė davo griežčiau uždraudė fašistinio režimo atstovui: "Kai kurie žmonės, kalbėjo ji, kurie kovojo su ju krašto priešu karo metu nenori grįžti namo dėlto, kad jie nesimpatizuoja su dabartinėmis jų šalių vyriausybėmis (kurias primetė pati Maskva)." Toliau ji patarė Sovietų atstovams apsvaistyti, kokias pasekas turėtų jų pasiūlymai dėl jų vienminčių ispanų, kurie irgi nenori grįžti namo dėl Franko režimo.

Pasirodo, kad Sovietų Rusijos komisaras per suvirš 28 metus fašistiniais metodais užniurkę visas žmonių teises pačioje Rusijoje, užmiršo kad dar yra demokratinių šalių, kur randasi žodžio, spaudos ir kitos žmonių laisvės. Jie nori, kad tos laisvės visur išnyktų. Kaip ilgai tokia fašistinė tvarka laikysis Rusijoje, parodys tik ateitis. bet viena aišku, kad Maskvos komisarų kvaili pasiūlymai suvaržyti laisves demokratinėse šalyse išaukia tik karėją pašaipą ir pasmerkimą.

Pati Maskva pripažino, kad vasario 10-tos rinkimuose daugiausia balsų, priešingų komunistų kandidatams, davė Pabaltijo kraštų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — gyventojai. Tokis reiškinys įvyko raudonajam okupantui stipriai laikant šių kraštų gyventojus už gerkles. Nereikia nei aiškinti, kokie rezultatai būtų, jei žmonės ten galėtų laisvai balsuoti. O tokios dienos ateis.

Vasario 12-tą U. S. valstijos departamentas padarė Argentinai stiprų ir griežtą apkaltinimą už pronačiska politiką. Tame U. S. valstijos departamente pareiškė, kad tarp ko kito pasakytą, kad Perly Uosto atakos buvo vyriausybės glaudžiai bendradarbiavo su nacistine Vokietija; kad ašies amerikiečių nacinės armijos naktinėse atakose...

Pusmetinis LRKSA Vykdomosios Tarybos Susirinkimas

Siuo skelbiu, kad pusmetinis LRKSA Vykdomosios Tarybos susirinkimas įvyks vasario 24-27 dienomis Susivienymo centro ofiso patalpose, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

Prasidės vasario 24, 3:30 P. M.
Visi Vykdomosios Tarybos nariai kviečiami dalyvauti šiame svarbiame susirinkime. Turėsime peržiūrėti finansinį mūsų organizacijos stovį, patikrinti paruoštus raportus, svarstyti ir spręsti svarbias organizacijos problemas ir reikalus.

Kuopos ir veikėjai, turintys konstruktyvių pasiūlymų organizacijos gerovei, siūskite centro sekretoriui.
L. ŠIMUTIS, Prezidentas

AUGSBURGO LIETUVIAI PASTATĖ GRAŽŲ PAMINKLINĮ KRYŽIŲ

Visos eilės pasiūlymų dėka, Augsburgas, Kaunsteneteno ir Schertlin gatvių sankryžoje, prie judraus kelio buvo pastatytas gražus lietuviškas kryžius, kuris lėgus laikus vietos gyventojams ir praiviams-turistams liudys apie kadaise čia gyvenusių benaurių-tremtinių lietuvių, kurių lėgus laikus dainos čia skambėjo ir kurie paliko savo prisiminimui simbolingą paminklą—blogio pergalės ženklą—kryžių.

Šio paminklinio kryžiaus statymo pirmieji iniciatoriai buvo filip. inž. J. Mulokas, K. Trečionis, mok. Gasiūnas ir tuometinis lietuvių klebonas kun. Baruška. Kryžiaus projektą paruošė dipl. inž. J. Mulokas, o padirbėjo ūkininko J. Augaičio vadovaujami ūkininkai ir darbininkai: St. Vazgelevičius, Al. Dišūnas, V. Utmanas, V. Izgelevičius, A. Jakutis ir kt., patys iš savo laiko aukodami apie 200 darbo dienų. Prie kryžiaus darbų organizavimo daug prisidėjo dipl. inž. J. Jankūnas, dipl. inž. Mikalauskas, A. Butas ir kt. Kryžiaus figūras projektavo dail. Ratas-Pieta ir menininkas Rudzinkas, o jas skaptavo dievdirbys Burasas. Kryžiaus šventinimo didžiulį šventę ruošė specialus komitetas, keletos komisijų padedamas. Komiteto pirmininkas buvo inž. Mulokas, L. S. Augsburgas skyriaus pirm.; adv. B. Buleniūnas; nariais: kun. V. Zakarauskas, kpt. K. Budrys, dipl. inž. J. Jankūnas, muz. J. Kašinskas, K. Palčiauskas, Saulaitis, dr. Šapoka, P. Šeštakauskas, K. Trečionis ir A. Vaznonis.

Trijų dienų iškilmės buvo pradėtos spalio 26 d. J. E. Vilkaviškio vyskupo Padolskio gedulingo pamaldomis už šiame kare žuvusius lietuvius. Po pamaldų įvyko dailės darbų parodos atidengimas, kurioje buvo išstatyta C. Janušo 56, V. Vijeikio 34 ir Rukštelės 10 kūrinių. Paroda apėmė virš 1000 žmonių. Ta pačia proga buvo surengtas bažnyčios koncertas. Koncerto programoje dalyvavo muz. St. Sodelskis mišrusis ir vyrų chorai, p. Šeštakauskienė, Iz. Vasilūnas (smuikas), Št. Baranauskas, M. Šaulius (violončelė), A. Dambrauskas.

se jėgose, vyriausybės politikoje ir spaudoje; kad dabartinio laiku vokiečiai Argentinijoje turi ekonomines, industrines, komercines ir agrikulitūrinės organizacijas, kurios jiems reikalingos sudarymui bazės atstatymui agresingos Vokietijos jėgų tuo perioda, iki pati Vokietija bus alijantų okupacijoje. Tai yra sunkūs nusikaltimai, kurie kenkia geriamai santykiams netik su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis, bet

kąitė, P. Morkūnas, vargonais grojo muzikas J. Gabbas. Buvo išpildyta Sasnausko, Mozarto, Bethovenio, Sodeikos, Gaubo, Bacho, Schuberto, Verdi ir kt. kūriniai.

Spalio 28 d. po atlaikytų J. E. vyskupo Padolskio mišių ir pamokslų buvo šventinamas kryžius. Iškilmes atvyko UNRRA atstovai. Augsburgas miesto burmistro atstovas, latvių ir estų komitetų pirmininkai ir daugybė lietuvių. Perskaiciūs paminklinio kryžiaus aktą, kurio angliską tekstą įteikė UNRRA, o vokiešką—Augsburgo miesto burmistro atstovas, kryžiaus šventinimo apeigas atliko vyskupas Padolskis. Muziko Sodeikos mišrusis choras, pritariant dūdų orkestrui, pagiedojo "Marija, Marija" ir Tautos Himną.

Ūtenka pastebėti, kad šios iškilmės praėjo labai pakilioje nuotaikoje. Dalyvavo ne tik vietos lietuvių, bet taip pat daug atstovų ir svečių iš tolimųjų kolonijų.
L. Z.

SŪNUS NUKOVĖ TEVĄ

Philadelphia. — Vasario 14-tą 10 metų amžiaus vaikas nukovė savo tėvą Nicholas Crocetti, 46 metų. Tėvas, grįžęs iš medžioklės, pastatė šautuvą prie sienos ir žaidė su vaikais. Tuo tarpu sūnus Paul paėmė šautuvą ir pamėgdžiodamas judamą paveikslų teatrą matytus bandytų veiksmus, užkamandavo "Stick 'em up!" ir išspustė gaiduką. Vaikas nežinojo, kad šautuvas užtaisytas.

ICKES REZIGNAVO

Washingtonas. — Vasario 13-tą Harold L. Ickes rezignavo iš vidaus reikalų sekretoriaus vietos.

Jis buvo paskutinis originalio prezidento Roosevelto "New Deal" kabineto narys.

Laikinojuju-vidaus reikalų sekretorium paskirtas Oscar L. Chapman iš Denver, Colorado, 13 metų buvęs sekretoriaus asistentu.

EUROPOJ PRIGERĖ DR. K. VENCIOUS

Iš Europos praneša, kad bėgęs Lietuvos laikinosios vyriausybės sveikatos ministeris dr. Ksaveras Vencius su žmona prigrė, keltu besikeldamas per Ysaro upę.

New York'e gyvena tikras vėlionies brolis dr. B. Vencius.

PLIENO DARBININKAI GRĮŽTA DARBAN

Washingtonas. — Vasario 15-tą rekonversijos direktorius John W. Snyder paskelbė, kad plieno operatoriai ir darbininkai atstovai sudarė 750,000 plieno darbininkų grįžta darban. Darbininkai gavo 18.3 centų pakėlimą

Naikinamos Tautos Kraujas Niekumet Nenuplaunamas

KUNIGO J. K. MILLAUSKO kalba, pasakyta per radio miniat Lietuvos Šventę, Vasario 16, iš WBRE Stoties, Wilkes-Barre, Pa.

Gerbiamosios ir Gerbiemieji:

Minėdami šiais metais Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dvidešimt aštuntą sukaktį, mes, Amerikos lietuviai, esame prislėgti neapsakomai didžiu liūdesiu, užtai, kad mūsų tėvų žemė, laisvės netekusi, guli neteisingų ir negailestingų šių dienų istorijos įvykių perbloktai ir ją mindžioja ir naikina žiaurus, beširdis kraugerys priešas. Niekad, o niekad joks garbingos istorijos praeyti jai taip nebuvo sunku, liūdna ir skaudu, kaip šiais tamsiais laikais.

Kuo gi ta mūsų brangi senoji tėvynė Lietuva prasi-kalto prieš žmoniją, kad ją taip turi kankinti ir draskyti ir jos gyvybės kraują lieti? Dėl ko gi jai nelėidžia gyvuoti, kaip tautai, kuri iki šiol tik ramiai norėjo sau gyventi ir vystytis pramonėje, moksle ir kultūroje ir, be to, dėjo visas savo pastangas taikoj su gyventi su kitomis tautomis ir su visų pasauliu? Dėl ko gi šiandien didelių ir galingų tautų vadai paneigia jai teises tautų eilėse užimti savo vietą?

Rodos, kad tik viens tegali būti atsakymas tiems visiems klausimams, būtent, kad Lietuva yra maža ir negalinga tauta. Bet kur teisybė? Dievas mūsų tautą, kad ir maža, sukūrė taip, kaip ir visas kitas tautas. Dievas davė jai žemę, Dievas davė jai kalbą, dainą ir įpročius ir Dievas užtai nori, kad ji gyvuotų, savo laukus artų, savo duonutę gamintų, savo vaikučius auklėtų ir šviestų ir Gerąjį Dievą garbintų.

Bet ne! Išgalėję priešai pasiryžo Visagalio Dievo kūrybą ir tvarką ardyti ir Jam drįsta pasakyti, kurios tautos turi ir kurios neturi teisės gyvuoti. Oi, ateis valanda, ateis laikas tiems kriminalams, tiems mūsų tautos žudytojams, o da labiau tiems Lietuvos Judošiams išdavikams, kurių šiandien rankos nekaltos Lietuvos kraują raudonuoja. Te žino jie, kad tas naikinamos tautos kraujas niekuomet nenuplaunamas, kad jis raudonuos per amžius, kad jį net ir pragaros nesiliaujanti ugnis neišdeginis!

Mums, Amerikos lietuviams, labai skauda širdis, kaip skaitom apie apvertkiną padėtį mūsų senoj tėvynėj Lietuvoj. Jos vadai išduoti, kiti įkalinti ar ištremti. Ūkininkai žiauriai ranka atplėsti nuo savo ūkių ir išvežti į tolimą Sibirą. Seimos iš namų išvaikytos ir išblaškytos. Vieni seimos nariai nesuranda kitų. Sakoma, kad ten dabar žmonės taip įbauginti, kad vaikščioja, kaip apkaivė. Kurie da likę savo namuose, tai gyvena kaip nesavi ir tik dairosi į visas puses nežinodami kas su jais bus. Vieni slapstosi miškuose, kiti išbėgę į svietimas šalis neapsakomai vargus kenčia, o jų apskaitliuojama vienoj tik Vokietijoje net į du šimtu tūkstančių, tarp jų trys vyskupai ir apie du šimtu penkiasdešimt kunigų.

Kaipgi neskaudės mums širdžių, kuomet skaitome tokias liūdnas žinias. Kas gi galėtų be skausmo ir be ašarų skaityti, kad ir tokias eiles, kaip parašė Jurgis Saliotis apie išvežamus mūsų brolius iš tėvynės. Paklauskite, aš jums paskaitysiu:

Laukuose ašaros spindėjo,
Berželiai verkė pakely.
Čekistų lydimi jie ėjo
Vien ryšulėliais nešini.

Paliko viltį paskutinę
Žalioj tėviškėj savoj,
Ziaurus taip buvo jiems likimas—
Neleido mirti Lietuvoj.

Tamsiuos vagonuos, tartum, žvėrys
Visų plėšriausi, užkalti,
Savais laukais, miškais jie nėrė
Kentėt ir mirti nekalti.

Nuleidę galvas, sieloj mirę,
Vaziavo moterys, vaikai,
Tiek daug iškentę, tiek patyrę
Jiems lenkės ošdami miškai.

Širdies gelmėj liūdnai dainavo
Vagone skriedami tolyn,
Palikę šalį brangią savo,
Ziaurion, betikslėn ateitin.

Liūdna, liūdna šiandien Lietuvoj.

Tamsiausios nusiminimo priespaudos, kančios ir mirties naktis aptemdė jos namelius, laukus, girias ir sodybas. Bet, nepamirškime, kad jos praecies garbė, kuri švietė per šimtmečius, tik kol kas aptemdinta. Tauta, kuri taip žymiai prisidėjo prie kultūros, meno ir mokslo visoj Europoj, nelgali galės būti paversta, nes galutinai teisybė ir gėris turės nugalėti blogą, ir tikrai ir teisingai tautai užviešpatavus Lietuvos vardas ir vėl spindės garbingų tautų žvaigždynė.

Tad, nenustokime vilties, šiame tamsiausiam mūsų Lietuvos istorijos laikotarpy kreipkimės prie Aukščiausio-

ISKILMINGA NAUJŲ KARDINOLŲ INVESTITŪRA ROMOJE

TARP 32 NAUJŲ KARDINOLŲ RANDASI KETURI AMERIKIEČIAI.

VATIKANO MIESTAS.—Vasario 18-tą Popiežius Pijus XII investino Kardinolų Kolegijon 32 naujus narius. Tai yra didžiausia naujų kardinolų grupė vienu kartu investinta visoje Katalikų Bažnyčios istorijoje.

Nauji kardinolai atstovauja 6 kontinentus ir 19 atskirų tautų. Pagal atskiras šalis kardinolų sąstatai taip išrodo:
U. S.—Francis J. Spellman iš New York City, John J. Glennon iš St. Louis, Samuel A. Stritch iš Chicago, ir Edward Mooney iš Detroit.

Anglija—Bernard Griffin, Westminster arkivyskupas.
Argentina—Antonio Caggiano, Rosario arkivyskupas.
Australija—Norman Gilroy, Sydney arkivyskupas.
Brazilija—Carlos Carmelo de Vasconcellos iš Motta, San Paulo arkivyskupas; Jayme de Barros Camara, iš Rio de Janeiro.
Chile—Jose M. Caro Rodriguez, Santiago arkivyskupas.
Holandija—Johannes de Jong, Utrecht arkivyskupas.
Ispanija—Enrique Pla y Damer iš Toledo, Ispanijos primatas; Agustin Parrado y Garcia iš Granada; Manuel Arce y Ochotorena, iš Tarragona.

Kanada—James Charles MacGuigan iš Toronto.
Kinija—Thomas Tien—titularinis Romos vyskupas ir apaštalinis vikaras iš Tsing Tao.

Kuba—Manuel Artega y Betancourt.
Italija—Giuseppe Bruno, Clemente Micaro, Ernesto Ruffini, iš Palermo; Benedetto Aloisi-Masella.

Lenkija—Adam Stefan Sapieha, iš Krakovo.
Peru—Juan Gualberto Guevara, Lima arkivyskupas.
Portuguese East Africa—Teodosio Clemente de Gouveia, Lourenco Marques arkivyskupas.

Prancūzija—Emile Roques, iš Rennes; Pierre Petit de Julleville, iš Roun; Jules-Geraud Saliege, iš Toulouse.

Turkų Armenija—Gregory Peter XV Agagianian, Armenijos patriarkas.
Vengrija—Josef Mindszenty, Vengrijos primatas.
Vokietija—Konrad von Preysing, iš Berlino; Joseph Frings, iš Cologne; Clemens August von Galen, iš Munster.

Investitūros iškilmės buvo labai įspūdingos. Į tas iškilmes suplaukė daugybė dvasiškių, spaudos atstovų ir maldininkų iš užsienio šalių.

ZEMĖS DREBEJIMAS IŠGĄSDINO GYVENTOJUS

Seattle.—Vasario 14-tos naktį stiprus žemės drebėjimas supurtė rajoną nuo šiaurinio Oregono iki Kanados. Gyventojus buvo apėmus panika, kai kurie manė, kad kur nors įvykęs atominių bombų dirbtuvės sproginas.

ISDAVINEJO ATOMINĖS BOMBOS PASLAPTIS

Ottawa.—Kanados vyriausybė suiminėja ir tardo asmenis, kurie išdavė Sovietų Rusijos agentams kai kurias atomines bombos paslaptis. Tarp suimtų randasi aukštų valdininkų.

Naujas Ambasadorius Sovietų Rusijai

Washingtonas.—Vasario 14-tą prezidentas Truman priėmė Averell Harriman rezignaciją iš Sovietų Rusijai ambasadoriaus vietos. Nauju ambasadorium Maskvai paskirtas generolas Walter Bedell Smith.

Kairo.—Vasario 15-tą atsistatydino premjero Mahmoud Fahmy Nokroschi Pasha kabinetas.

BELGIJOJE KATALIKŲ PARTIJA YRA STIPRIAUSIA

Bruselis, Belgija. — Vasario 17-tą Belgija turėjo nacionalius rinkimus. Katalikų partija pravedė 85 atstovus, socialistai 59, komunistai 18, liberalai 15, kitos partijos po mažiau.

1939 metų rinkimuose katalikai buvo pravedė 73, taigi šiuose rinkimuose jie laimėjo net 12 naujų vietų.

SCRANTON U. KVIECIA LIET. PROFESORIAIS

Scranton universitetas pakvietė du lietuvių jėzuitu profesorai.
Tai kun. Juozas Venckus, dabar Madrido universitete, ir kun. Juozas Beleckas, esąs Romoje.

Kingston, Jamaica. — Vasario 18-tą dėl Kingstono Mental hospital gaisro žuvo 15 pacientų.

užtarti ir nors dabar jau net gresia pavojus, kad Lietuva oficialiai priskirs prie Sovietų Sąjungos, melksime Gerojo Dievo, kad ją gelbėtų, kad jai greičiau sugrąžintų laisvę, kad jos trispalvė vėliava vėl galėtų plevėsuoti jos namų ir istaigų viršūnėmis.

Baigiu šitas kelis žodžius poeto Bernardo Brazdžionio įspūdingomis eilėmis, "MALDA".

O Dieve, Tėve mūsų, mes skurdūs, kaip našaičiai,
Be motinos tėvynės, be žemės, be namų,
Rasa savos malonės mūsų krūtims palaistytk,
Suspaustas juodo vargo, nelaimių ir skausmų.

Pavargo mūsų kojos, pavargo mūsų širdys
Be Nemuno pakrantių, be tėviškės kelių,
Kaip paukūčius be pastogės Tu glauski mus ir silyk
Ir širdžiai negailėki ramybės spindulių.

Juodam varge paskendus ir mūsų žemė rauda
Ir mūsų brolių dienos, ir mūsų tėvų kapai—
Už Tavo vardą tremia, už Tavo maldą laudo,
Nutiilo jau vargonai ir nekamba varpai.

O Dieve Tėve mūsų, globoki mūsų tėvynę
Ir naują laisvės rytą uidek jos dangus.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS GARSAS

Išleista Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jungt. Am. Vėl. metams \$2.00, užsieniuose metams \$3.00

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

AR SUSILAUKS PASAULIS LAISVĖS, TAIKOS IR RAMYBĖS?

Rodos, didžiulių valstybių — Amerikos ir Anglijos — pasaulio taikai pasiūlyti pagrindai (tos Keturių Laisvės), pasaulinio karo pradžioje paskelbti, turėtų būti gyvenimam vykdomi, nes tik tais sumetimais mes įstojome į karą.

Amerikoje susikūrė pasaulio tautų organizacija UNO, kuri pradėjo veikti Londone. Ir ką gi mes pastebime spaudoje? Nagi komunistai drąsiai skėtrioja, kaltindami Angliją už Graikijoje ir Indonezijoje vedamą politiką, o patys užėmę Pabaltį ir kitas Europos valstybes — engia ir kankina tų šalių gyventojus. Jie reikalauja, kad jugoslaviai ir lenkai esantys Vokietijoje Amerikos valdžios žinioje (stovyklose), neturėtų teisės kelti balsą prieš komunistų jungą. Ten Amerikos kariiviai, žinia, savo kariškos valdžios įsakymais, žiuriai pasielgę ieškodami dokumentų stovykloje, tų benamių tarpe. Laisvai Amerikai netinka taip elgtis.

Ar reikia biauresnio aktyvumo, slykštesnės, melagingesnės politikos už komunistų. Beje, Amerikoje angliškoje spaudoje dažnai primetama kai kuriomis šiais įvairius izmus, bet rusų komunistas, matyt, nėra izmas, nes jų atstovai už laisvų tautų stalo bendrai posėdžiui — tarsi, kaip pasaulį įvykdinti pastoviai taika. Čia tai tikrai pasirodo

šlykšti taikos pašaipa!.. Paskelbtosios Keturių Laisvės, rodos, tik tam šiandien taikoma, kad laisvę mylinčiųjų tautų kaimynai būtų jomis puošiami. Ar ne skaudu! Tikra žmonijos tragikomedija!..

Prisiminkim senovės lietuvių pasakaitę: įsigijo vargšai laukinį paršiuką. Jis augo ir išaugo į šerną. Šernas buvo menkas, neturėjo pakankamai maisto. Turtingi kaimynai pasigailėjo šernuko ir kad nenugaištų ėmė jį geriau maitinti ir globoti. Ir kas įvyko? Šernas išaugo į galingą šerną — laukinį žviegiantį kuilį. Šernas neatšvilgdamas į savo geradarius pradėjo juos užpuldinėti, o visus mažesnius, silpnesnius ėmė kandžioti, draskyti, jų daržus knisti, rauti, užtvarus griauti, vartyti, šventavietes teršti — žodžiu pasidarė visuomenės biauirus nepakenciamas priėšas. Vargšai žmonės kreipiasi prieš didžiųjų kaimynų — kam jie išauginę tokį biauirų gyvulį ir raginate ragina tokią nekšą biauirybę suvaldyti. Bet kaimynai, kažkokiais sumetimais, leidžia tam šernui, tam baicism laukiniam kuiliui siaust. Ir siaulėlis tas biauisis šernas, o vargšai žmonės nustebe klausia — kas gi bus toliau?

Taigi, ir mes klausiam šiandien: ar susilauks pasaulis laisvės ir taikos, kuomet tas laukinis kuilis — šernas siaučia nesuvaldomas?!

R. G.

I TALKA ATKOVOTI LIETUVAI NEPRIKLAUSOMYBĖ

Šis pasaulinis karas pasibaigė Amerikos ir kitų Jungtinių Tautų pergale. Daugelis tautų, nukentėjusių dėl asies valstybių agresijos, žiauriai atgavę laisvę, nepriklausomybę ir atstato iš tėvynių ir griuvėsių. Bet laisvė ir nepriklausomybė dar nesidžiaugta mūsų senoji tėvynė Lietuva. Jai, kaip pavergtą raudonasis okupantas, veidmainingai sušaukė visas su Lietuvos Respublika sudarytas sutartis. Tūkstančiai mūsų brolių ir seserų nyksta Sibire dėl baisaus klimato, katarginių darbų, įvairių epidemijų. Šimtai tūkstančių mūsų brolių ir seserų, per pirmąją bolševikų okupaciją patyrę jų neapsakomus žiaurumus ir tautos naikinimą, atsiskleidė j savo kraštą ir ten veimininkaus raudonasis okupantas. Jie rado prieglaudą Vakarų Europoje pas amerikiečius, anglius, prancūzus ir kitas Jungtines Tautas.

paktina visą civilizotą pasauli. Nežiūrint bolševikų politinės policijos didžiulio budrumo ir teroro, vis dėlto, Lietuvos patriotų, ypatingai partizanų veikla nemažėja. Neseniai buvo žinių, kad komisarai partraukę iš okupuotos Vokietijos generolo Žukovo armijos išdresiruotus šunis susiekimui ir išgaudyti lietuvių partizanų. Vienok partizanai yra apsirūpinę ginklais ir amunicija, tad nieko nepadėjo nei žukovų sunų talka. Partizanai daugiausia prisilaiko miškų rajonuose ir jie veda negailestingą kovą prieš okupacines administracijas, pareigūnus ir prieš savuosius išgamas talkininkaujančius okupantams. Remiantis vėliausiais gyvųjų liudininkų pranešimais, už mažiausią žarimą turintys su partizanais, bolševikai vyrus šaudo, moteris ir vaikus išveža, jų gyvenamas vietas sulygina su žeme; o sakartu partizanų lavonus o laikus dienas tyčiomis laiko pabėgimais, kad bauptų žmonių.

UZSIVYLIMAS KARO PASEKOMIS

"Darbininkas", vertindamas šių dienų padėtį, rašo: "Tenka kartais nusivilti dėl buvusiojo karo pasekų. Buvo iškilmingai žadėta išlaisvinti visas tautas, bet dalykai taip nukrypo, kad Hitlerio pavergtosios tautos iš vienos nelaisvės buvo įstumtos į kitą, ir, kas be galo pasibaurėtina, ši pastaroji vergija begėdiškai vadinama 'išlaisvinimu' ir 'demokratija'. Be galo skaudu, kad Amerikos vyriausybė, kuri taip aukštai buvo iškilęs 'keturių laisvių' iškabą, dabar abejingai žiūri į tarptautinį banditizmą, kurs savo kruvinoms darbams siekia įgyti pilietybės teisę, t. y. gauti viešą pripažinimą ir — gauna! Laisvę myli amerikiečiai rausta ir nę galvoti apie tai nenori. Ką pasakys istorija? Ką pamans būsimoji karta, skaitydama, kad anuo metu garbingas Amerikos kariuomenės kovojo už — nelaisvę?! Žinoma, kariuomenė čia nekaltą. Jai buvo sakyta, kad kovoja už visos žmonijos laisvę, ir tos minties vadovaujama, ji kovojo, garbingai laimėjo ir turėjo virš milijonus nuostolių. Tad armija buvo ištikima Washingtono ir Lincolnio idealams. Bet politika!.."

BIMBA PAŽISTA SAVO BROLIUKUS

Savaitraštis "Amerika" rašo: "Kol A. Bimba važinėjo po Švediją ir Suomiją, jis savo bolševikiškam laikraščiui siuntė ilgiausius aprašymus. "Nuvažiavo į Lietuvą ir Rusiją — ir nutilo. Dabar jis patenkinama poros eilėčių pranešimais, kurie taip skamba: 'Mano geriausi linkėjimai.' "Rusų cenzoriai yra kantrūs žmonės ir jie paprastai laisvą skaito po mėnesį. Ką bekalbėti, jei Bimba mėgintų į savo sieksninius straipsnius į juo akis įlįsti. "Gal žmogus visai nebando pasinaudoti r u s u 'spaudos laisvė' — juk jis gerai pažįsta savo raudonuosius broliukus."

PRANEŠIMAS KUNIGAMS

Jau išėjo iš spaudos naujas bažnytinis "Vadovėlis". Kunigų Vienybės seimo patvirtintas, kuriame randasi Gavėnios, Gegužės, Birželio, Spalių ir ŠS. Sakramento pamaldos, taipgi procesijose vartojamos giesmės, maldos po skaitytinių mišių ir kitos dažniausia vartojamos bažnyčioje maldos. Pamaldos, kokios ten nebūtų bažnyčioje, žmonėms darosi šaltos, neįdomios, jeigu jie jų negali sekti, jeigu jų maldaknygės nesutinka su kalbamomis maldomis ar giedamomis giesmėmis ir už tai pradeda rečiau lankytis į tas pamaldas. Maldos po skaitytinių mišių už Rusijos, mūsų engėjos, atsivertimą būtų daug įspūdingesnės, jeigu visa bažnyčia kalbėtų "Sveika Karalienė". Visi žmonės gyvena ir kovoja už savo brangią laisvę. Jiems prieš akis stovi klausimas žinti ar laimėti. Lietuviai-lietuviės! Padėkime jiems laimėti. Laikykimės vienybės. Belskimės Dėdės Samo ir į kitu demokratijų duris prašant ir reikalaujant, vardan Atlanto Carterio ir kitų, karo laiku paskelbtų, kilnių principų ir obalsų gelbėti raudonojo okupanto kryžiuojamą Lietuvą ir grąžinti jai laisvę ir nepriklausomybę. Kaip Dievas yra Danguje, teisingumas turės naimti vir-

BOLŠEVIKŲ RINKIMAI YRA KVAILENSI UŽ NACIŲ

"Naujienos" apie Sovietų Rusijoje pravestus rinkimus tarp ko kito rašo: "Tik labai žioplai žmonės gali manyti, kad tokių 'rinkimų' rezultatai išreiškia balsuotojų norus. Pasaulio opinija jais nebuvo apgauta. Visi Amerikos laikraščiai korespondentai ir radio komentatoriai pranešė, kad tie sovietiški balsavimai buvo 'one party election' (vienos partijos rinkimai) — kitaip sakant, panašūs 'rinkimams', kaip kad būdavo hitleriškoje Vokietijoje. "Reikia tačiau pastebėti, kad staliniška rinkimų tvarka buvo net labiau fascistiška ir už hitleriškus reichstago rinkimus. "Hitleris taip pat leisdavo dėti į balotą tikrai nacių partijos nurodytus kandidatus. Bet balsuotojas turėdavo teisę dėti kryžiuką ties žodžiu 'Ja' (Taip) arba 'Nein' (Ne). Tokiu būdu, bent teorijoje, balsuotojai galėjo jiems pakisti kandidatą atmesti, balsuodami prieš jį. "O staliniškoje 'rinkimų' sistemoje ir šios galimybės nėra palikta. Balsuotojas gauna kortelę su atspausdintu kandidato vardu — ir turi ją įmesti į dėžę be jokio pažymėjimo! "Kadangi rezultatai 'rinkimų', kurie įvyko Rusijoje per reitį sekmadienį, buvo iš anksto užtikrinti, tai kyla klausimas, kuriam galui reikėjo juos daryti? "Tikslias buvo sudaryti įspūdi, kad žmonės remia Stalino diktatūrą, skaitlingai dalyvaudami balsavimuose. "Kadangi opozicijos kandidatų nebuvo, tai vieninteliis būdas įtikinti publiką Rusijoje ir užsienyje, jogei žmonės 'myli' savo diktatūrą, buvo sutraukiant kodidžiausias minias prie balsavimo urnų. Jei didelės nuostimės žmonių balsuot, kad ir neturėdami galimybes pasirinkti, už ką balsuoti, tai, reikiška, jie yra 'patenkinti! "Su šituo tikslu ir buvo vedama ta neva 'rinkimų' kampanija'. Tačiau ir čia pasirodė,

DIKTATORISKOS AKYS DOMŲ NEBIO

Dėl "priešrinkiminės" Stalino kalbos dienraštis "Draugas" rašo: "Diktatorius Stalinas pasakė pagrindinę kalbą prieš 'rinkimus' Sovietų Rusijoje. Jisai savo kalboje pasakė, kad ir pirmąjį pasaulio karą ir antrąjį iššaukė kapitalistinės valstybės. Vadinas, jis apkaltino Didžiąją Britaniją ir Ameriką, savo sąjungininkes kare prieš Hitlerį ir Japoniją, už paskutinįjį karą. Bet tai yra dar vienas komunistinės propagandos 'sėdevars'. "Visam civilizotam pasauliui yra puikiai žinoma, kad karą pradėjo naciškoji Vokietija, su kuria 'darbininkiškoji' Sovietų Rusija tais laikais palaikė artimiausius bičiulystės ryšius ir naciškąją tvarką vadino 'darbininkiška' ir panašia sovietų tvarka. "Karą pradėjo Hitleris su Stalino paskatinimu, nes netrukus po Lenkijos užpuolimo ir Stalinas paėmė ginklą į ranką ir smogė Lenkijai į nugarą. Tai buvo visai neseniai. Stalinas turėtų atsiminti. "Vienu žodžiu, raudonasis ir kruvinasis Maskvos diktatorius 'jau pamiršo', kad antrąjį pasaulio karą pradėjo ne demokratijos, kurias raudonųjų fašizmo galva vadina kapitalistinėmis, bet 'du broliukai' — diktatoriai Hitleris ir Stalinas. "Ta proga ne pro šalį bus priminti ir tai, kad dabartiniai diktatoriaus Stalino agresingai totalitariniai, hitleriški planai, jei jų vykdymui laiku nebus pastatos kelias, gali privesti pasaulį prie trečiojo bausaus karo. Vargu Staliniui pavyks paslėpti savo piktus planus kitų apkaltinimais."

ALKIS VEJA Į INDIVIDINIUS DARŽUS

New York (LAIC). — Įvedus visoje Rusijoje komunistinių dvarų sistemą (kolchozus ir sovchozus) žemės ūkio produktų gamyba pasidarė taip menka, kad daugelis Rusijos piliečių jau nuo seniai gyvena pusbadais. Padėtis pasidarė ypač nemaloni, kada maisto nedatekliai paličia karius, kurie 'kapitalistiniuose' kraštuose matė kitokią gyvenimą. Tų aplinkybių paveiktas, Sovietų įstajos ragina ("Pravda" Nr. 11) grįžtančius karius aprūpinti daržų sklypliais. Sklypuose raginama auginti bulves, kopūstus ir kitas daržoves. Iš to galima spręsti, kad tiek daržovių gamyba, tiek jų pristatymas į miestus yra visiškai pare.

CLARE BOOTHE LUCE TAPO KATALIKE

New York. — Vasario 16-tą paskelbta, kad pagarsėjusi U. S. Atstovų Buto narė, republikonė iš Connecticut valstijos, Clare Boothe Luce perėjo katalikų tikėjimui. Jos atvertimui laimėti d a u g pasidaravo Washington'o kataliku universiteto profesorius monsignoras Fulton Sheen. Jis yra patraukęs katalikystėn ir kitas žymias asmenybes. Paskutiniais laikais kongresas Luce drąsiai gim Sovietų Rusijos nepasitikimo tautai

LIETUVOS PADANGĖJ

Niekur neišeisi, niekur iš laukų tų, Kur dangus toks melsvas, kaip melsvi linai; Nors svetur ir auksu grįsti miestai būtų, Be Tėvynės dūmų trokši tu tenai.

Iš nakties bažnyčion moterys būriais eis, Prie miestelio kojų apšiaut susės, Pasigersi žodžiais, šamojais lengvaisiais, Nes gimtoji žemė lūpoms jų snekės.

Kai mergaitė leisies ežeran su neščiais, Kai ji juoksis, saulei dainą kai niūniuos Tavo širdį meilė ims dalintis plėšys, Tartum, balti paukščiai mėlynuos kalnuos.

Vakarui atėjus brolis eis pro varčią, Armonikos aidas skris laukais lygiais. Žengs nuo kryžiaus Kristus, žengs medinis Dievas, Aplankys sodybas, laimins mūs laukus.

Kerpėjęs nuo liūčių, skeldėjęs nuo vėjų; Ant pečių neš kryžių, po našta linguos; Tais pačiais keliais eis knygnešiai, kur ejo Ir paguldė kaulus Sibiro snieguos.

Aplankys ant kalno kartuvių kalnelį, Kur mėnulis supas debesų laive. Guli jie sukilę prieš valdovų valią, Jų vėjųuos žemėtuos žydi Lietuva.

Eis dar į sodybą motina prie lingės, Vienatūrį reksnį lopsinė linguos: "Lylia, vargulėli, auk, būsi petingas, Josi ir atneši saulę mūs' namuos."

Rūkas slinks papieviu, mėnuo kris už griū, Kaime tretį kartą sugiedos gaidys, Grįs klajūnės vėlės, grįs karstan numirę, Vėl Rūpintojėlis savo kryžiuon grįs...

Veltui tavo mintys į svetur keliauja, Saulė, nors šviesiausia bus svetur tamsi. Čia brangiau už auksą juodos žemės sauja, Nes kiekvienoj dulkėj cia tu pats esi.

K. Inčiūra

LAIŠKAI IŠ EUROPOS

(Iš prisiminimų) 16. MES VALGĖME ARKLIENA

Reta kuri tauta taip myli ir garbina savo arkli, kaip lietuviai. Savo žirgelių-juodberėlių mes gvariamė pasakose, garbiname savo dainose ir skaitome nepakeičiamu karo žygiuose. Maži būdami mes ne kartą esame girdėję pasakojimus, jog tikriame tai kare, priešui' apgulius ar kitą miestą, gyventojai būvę priversti arkliena misti. Tie pasakojimai mus nukrėsdavo šurpuliu banga ir žinios apie tūkstančių žmonių mirtį iš bado ar nuo užkrečiamųjų ligų mums išrodė menkniekių, palyginus su tais pasakojimais. Iš savo pusės mes irgi buvom linkę verčiau badu mirti, negu arklienos gabalu savo lūpas paliesti. Dar daugiau, Mes net šlykštėjomės prisitarti prie žmogaus, kuris išdrįsdavo savo rankomis arkliui odą nulupti.

Suklydo Ieva, suklydo Adomas, taigi ir mes, jų vaikai, prieš pagundą negalėjome atsilaukyti. Pradžioje nedrąsiai priedavome prie mėsinės lango pasižvalgyti, paskui praverdavome krautuvės duris vidun pasižiūrėti, o pagaliau vienas-kitas drąsesnis ir vidun koją įkeldavome. Na, o balon apuolęs, sausas nekelsi. Taigi ir mes, mėsos kvapo apsvaiginti, netekdavome sveiko proto ir, patys nežinodami, ką darą, parsitėpdavome namo gabašą aklienos... Jūs negalite įsivaizduoti, koks malonus jausmas po ilgo badavimo gerai pavalgyti!

Vienok buvo ir tokių žmonių, kurie badavo, bet arklienos nevalgė. Jie ir kitiems apetitą gadinavo savo pašiepimais. Būdamo, susirinkę prie stalo, ims tyčiotis iš vėlgančių. Nenorėdamas nusileisti, bandai atsikirsti ir šu jais juokauti, bet

"Kai vietoj juoko — 'Hi-gi-gi' — Kaip tikras arklys pažvengl. Tau daros baugu, nesmagu, Lyg kirist kas taisos botagu. Ranka tau linksta prie šlaunies, Žiūri, ar uodega neišsities..."

Tačiau džejęs kalbas viską iš pagrindų pakeitė. Tarkon pasikvietęs savo brolių — badą, jis pakieitė tvirčiausias įsitikinimus ir privertė daryti tai, prieš ką ankščiau buvome griežčiausia nusistatę. Dar šio karo pradžioje mes su siaubu skaitėme vokiečių propagandą, būk Leningrado gyventojai valgo arkliena, bet nieku būdu nesitikėjome, jog ateis laikas, kada ir mums teks jos paragauti.

Bet ateina laikas, kai alkis ima viršų ant jumoro ir tu vėl grįžti prie arklienos. Tik visa bėda, kad arkliuko kūno davinį vokiečiai nuolat mažino ir mažino, kol jis iš mūsų horizonto visai išnyko, o jo vietoje mėsinės atsi-rado stipiena. Bet mes ir ja valgėme, kai kitos išleities nebuvo.

Laikas bėgo ir mūsų maisto atsargos nuolat mažėjo. Dieną nakį perkrauti traukiniai slinko Vokietijos link, išgabendami garsius mūsų kumpius ir skanias dešras, kol pagaliau mūsų mėsinės visai ištuštėjo. Ir viena rytą, darban eidami, pamatėme jose peikrauta arklienos, Nors ir labiausia idalkę su pasibaurėjimu mes nudirgdavome nuo mėsinės vitrinų ir bėgdavome į kitą gatvės pusę, kad nesugadytume sau apetito. Mitome juodos duonos pluta ir visokiomis daržovėmis, į kurias anksčiau žiūrėti norėjomės, bet į mėsinę iškelti koki jos neįdrįsime. Vienok vokiečiai gudrus, kaip įaltys, moka žmogų prigauti. Taigi ir mums jis užmetė labai mašantią kablukę, leiedamas pirkti arklienos kekuris syh daugias, begi kitos mė-

Dabar gi, kuomet jau karas pasibaigė ir mes grįžome prie žmoniškesnių gyvenimo sąlygų, ir praicitės laikus žūrimo, kaip į kokią pasaką, šis laikas jume irgi gal išrodyti panašius ir išgalvotą pasaką, bet tai buvo tikrėnybė, kurią mes turėjome išgyventi.

A. Mikulka

DEL ZEMES DREBEJIMU ZUVO 278 ASMENI

Paryžius — Vasario 16-tą skelbta, kad dėl bėdų dėl mo išaukrūtinėjo Algerijoje

LIETUVOS PADĖTIS RAUDONAJAM OKUPANTUI SEIMININKAUJANT

Tikraisiais krašto valdovais yra Maskvos atsiųsti partiečiai.—Rusifikacija vykdoma dideliu intensyvumu.—Kai kurios Lietuvos sritys ištuštėję gyventojais—atrodo lyg išmirusios.—Partizanų veikla nesumažėjusi.

Tikram vaizdai apie dabartinę padėtį Lietuvoje susidaryti, čia pat talpiname kelių, dar tik neseniai iš Lietuvos atvykusių asmenų parodymus. Dėl suprantamų priežasčių jų pavardės nutyline. Pirmas pranešimas datuotas p. m. spalio pradžia.

Liudininkų Parodymai
Lietuvoje labai gyvas rusų kariuomenės judėjimas. Lietuva virto lyg kokių pereinamųjų punktu—karantinu. Čia pervažiuojami ir iš Vokietijos Rusijon atgal grąžinami daliniai. Karškos liginės baigiami kelti atgal Rusijon. Rusų kariuomenė nedemobilizuojama. Paleidžiami vien invalidai ar šiaip karo tarnybai netinkami vyrai. Visi sveiki raudonarmėčiai ir toliau lieka prie ginklo. Taip pat nepaleidžiami ir mobilizuoti lietuviai. Priešingai—šaukiami vis nauji vyrai. Pavyzdžiui, iki spalio 31 turėjo būti paimti dar nestojusieji iki 1927 gimimo metų imamai vyrai. Lietuviai skiriami į taip vadinamus "lietuviškus dalinius", kur tikrumoje nieko lietuviško nėra. Karininkai rusai, komandos rusiškos, susirašinėjimas rusiškai ir tt. Kai kuriuose rusų pulkuose yra net "lietuviškos" batalijonų grupuot, kuriuose lietuviškumo dar mažiau. Čia net eilinių kareivių daugumą sudaro kartais rusai. Tie daliniai vadinami "lietuviškais" vien propagandos sumetimais, kad užsieniui parodyti, kiek daug lietuvių kovojo Raudonosios Armijos eilėse išvien su savo krašto "išlaisvintojais".

Lietuvoje įvesti trijų rūšių pasai: patikimieji, piliečiai (kompartijos nariams ir prijaučiantiems) išduodami tikri pasai, panašūs į tuos, kurie buvo išdavinėjami 1941 metais, galiojantieji 5 metus; abejotini patikimumo žmonėms išduodami dviejų lapų raudonos spalvos laikinieji liudymai, galiojantieji 6 mėnesius; komunistams nepatikimams žmonėms išduodamas žalių spalvos vieno lapo laikinas liudymas. Kalbama, kad tuos žalius lapelius turį asmenys, iki p. m. gruodžio 31 turėjo būti iš Lietuvos išvežti; kitas tarybinės sąjungos respublikas "perauklėjimui".

Zalius liudymus tarp kitko gauna ir visi Vokietijoje atrasti Lietuvos piliečiai, visi neatšivėlgiant kokiū būdu tas ar kitas asmuo į Vokietiją pateko: prievarta išvežtas ar savanoriškai išvykęs darbams, nuo karo veiksmų pabėgęs ar vokiečių prievarta evakuotas ir tt. Zalius liudymus gauna net ir iš vokiečių kalėjimų išvaduoti tie asmenys. Tie asmenys neturi teisės niekur iš savo valdžios ribų pasitraukti.

Nuolatinių sovietų valdžios violių, grąšinių ir baudžiamųjų ekspedicijų nepaisant, Lietuvos partizanai ir toliau smarkiai tebeveikia. Net pačiame Kaune ir Vilniuje neretai pasitaiko ginkluotų su partizanais susirėmimų. Rudenop, didesnis partizanų skaičius buvo pastebėtas besigrupuojant Kauno apylinkėse. Buvo laukiama didesnių įvykių. Pereitą vasarą ir rudenį, Lietuvos keliais iš Vokietijos į Rusiją buvo varomos didžiulės gyvulių kaimenės. Ta aplinkybė pasinaudoję, partizanai pasiskubino susidaryti didesnes gyvosių mėsos atsargas. Taip pat, partizanai neturi trūkumo ginkluose bei šaudmenyse.

Negalintys partizanų kovą vedama prieš lietuvius-komunistus ir šiaip įvairaus plauko pakalikus, sutikusius eiti bent kiek atsakingas pareigas sovietinėje administracijoje. Pav. tokiuose miestuose (nedidelis miestelis) buvo nuo Kauno ties Ukmergale (Lentelė), nuo antrojo karto

šaičių, kai kuriems iš jų teišbuvus vos kelias dienas pareigose.

Tame pačiame tone, bet tik kiek iš skirtingo požiūrio, ir pora savaičių anksčiau, mums pranešinėjo kitas informatorius (žinios iš p. m. rugsėjo):

"Pastaruoju metu krašto rusifikacija suintensyvėjo. Iš Maskvos gabenami ne tik rusų valdininkai, kolchozninkai ir darbininkai, bet ir šiaip miestelėnai.

Apie tariamą "lietuvišką valdžią" niekas rimtai nekalba, nors šiaip spaudoje ji ir reklamuojama.

Faktinai, krašte, be atodairos, seimininkauja iš Maskvos atsiųsti partiečiai tam naudodami visur esantį policinį (NKVD, miliciją, informatorius-šnipus ir tt.) aparatą, ir ant plvų prieš juos šliaužiojančius kai kuriuos komunistinius virtusius lietuvius.

Su pirmuoju bolshevikėčių lyginant, Maskvos valdininkų siautimas pasidarė dar labiau beato-dairinis.

Ankstytą rudenį Lietuvoje pasirodė nauji NKVD—NKGB daliniai. Šiandien, NKVD baudžiamieji būriai apgyvendinti ne tik tai provincijos miestuose, bet kai kuriuose valstiuose, net seniūnijose. Pav. tokiame Leliiuų bažnytkiemyje (netoli Utenos) nuolatini laikomas net 60 milicininkų būrys.

To nepaisant, Lietuvos partizanų veikla nei kiek nesumažėjo. Čia ten tolydžiai įvyksta kruvini susirėmimų, ypatingai miškuose, sunkiau prieinamuose rajonuose.

Laisvas susisiekimas krašte yra suvaržytas. Iš vietos į vietą keltis reikia prašyti atskiro leidimo. Tas pirmiausia liečia susisiekimą geležinkelio ir autobusais.

Už mažiausią įtarimą turint ryšio su partizanais, vyrai šaudomi, moterys su vaikais išvežamos, gyvenvietės, vienkiamiai lyginami su žeme. Pakartų partizanų lavonai, po kelias dienas, tyčiomis laikomi pakabintais.

Normali prekyba neegzistuoja. Individuali krašto prekyba spiečiasi aplink "juodąjį turgų", sovietų terminologijoje vadinamą "laisvuju turgum". Ten vyrauja mašinų prekyba.

Maisto požiūriu, viena padėtis, kaime, kita — mieste. Kaimas, kaip visuomet yra žymiai geresnėje padėtyje, nes, kad ir griežčiausia kontrolė visuomet sugėba apeiti ir šį-tą susitaupyti.

Taip pat ir su rūbais, bei baldiniais.

Per daugelį metų, fabrikatais išstumtos staklės, bei "rateliai-verptuvės", ir vėl liko išvilktos į pirkia ir paleistos į darbą.

Pylavų (duoklių) tokios pat kokios buvo 1941 metais. Mokesčiai ir tie patys.

Miestuose maistas yra dalinamas net pagal 5 skirtingas korteles: A, B, C, D ir I.

Įprastu lietuviams jūmoru, tos kategorijos vadinamos — aristokratams (A), buržuojams (B), civiliams (C), darbo žmonėms (D) ir inteligentams (I).

Prie aristokratų, savaimi, aiškų, priklauso kompartijos, partai, įvairaus plauko žurnalistai, rašytojai ir artistai.

Ypatingai lepinami "liaudies poetai", kurių Lietuvoje priviso ytin daug. Tarkininkaudami kurti sovietų kultūros mitą, jie pasirodė esą labai naudingi žmonėms mulkinti, ypatingai užsieniui klaidinti.

Prie "buržuojais" kategorijos priiskirti profesorai ir šiaip nepaisomi specialistai.

Duonos darbininkas gauna 500 gramų į dieną (truputį daugiau l svaro). Vidutinio valdininko ar darbininko atlyginimas 300 rublių į mėnesį. Oficialiu Gosbank kursu tas sudaro \$60.00.

Be valstybinės intervencijos ir tvirtomis kainomis valstybinėse parduotuvėse laikomų produktų, joks darbininkas ar tarnautojas iš gaunamos algos pragyventi negalėtų. Dėl visiško kainų šūio Laisvajame turguje, pavyzdžiui vyriška eilutė kainuoja 10,000 rublių, o vyriška šalinijų 120 rublių ir tt.

Iš viso, daugeliui žemesnės kategorijos gaunantiems maisto kortele, prekyba versta "laisvajame turguje" virto išgelbėjimu ir pagrindiniu pragyvenimo šaltiniu.

Spekuliacija verčiasi buvę fabrikų darbininkai, įstaigų tarnautojai, mokytojai ir tt.

Produktingu darbu sovietų okupuotoje Lietuvoje vidutiniam žmogui užsiimti neapsimoka!

Dėl visiško kaimiečio indifferentiškumo, plačiai sovietų reklamuojama žemės reforma taip ir liko propagandine tikrove.

Nors skirta individualinė norma siekia 30 hektarų (apie 75 akrai), vienok, norinčių ją imti veikt neatsiranda.

Ir kokia prasme ją imti, jei nėra nei sėklos, nei gyvulių, nei padargų. Tuo būdu, praktikoje išeina, kad nusavintieji plotai ir toliau turi būti apdirbti senųjų savininkų.

Kolchozai suskubta įvesti tik vietomis, nors Maskvos akimis žiūrint, yra tai žemės ūkio idealas, prie kurio, vis vien, bus visomis priemonėmis einama.

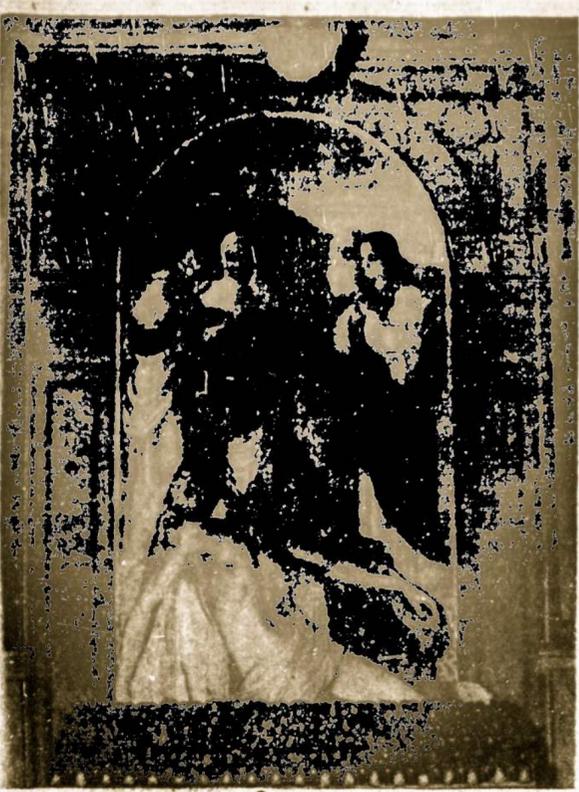
Individualių ūkių savininkai tebevadinami "buožėmis". Yra tai kaimiškos ekvivalentas "buržuju". Buožės stengiamasi suproletarinti, sulikviduoti. Tam naudojamos visos administracijos priemonės, pradedant pyliavomis ir mokesčiais. Nuo galutinio suproletarinimo juos, tuo tarpu, saugojo... galimybė verstis "juodajame turguje".

Dėl policijos siautimo, gyvenimas kaime darosi kas kart sunkesnis. Susisiekimo suvaržymų nepaisant, valstiečiai noriai keliai į miestus. Pavyzdžiui, dar tik vasaros metu, apytuščiai apgyventas Vilnius, į rudenį gerokai patiršėjo. Šiandien jau ir butą Vilniuje sunku gauti, nepaisant, kad dauguma lenkiškai kalbančių gyventojų liko iškraustyta anapus Kurzono linijos.

Dabartinės Lietuvos vaizdai užbaigti, pastebėjome, kad bažnyčios atžvilgiu, sovietų administracijos laikysena maž-daug liko tokia pat, kokia ji buvo pirmojo bolshevikėčio metu. Tiesioginiai bažnyčios neatkuojant. Maskvos valdovai daro, ką įmanoma, kad nuo jos atitraukti galimai didesni tikinčiųjų skaičius. Dvasiškai slapotos policijos stropiai sekami. Ypatingai žiūroma ar neturima ryšio su partizanais. Už įtarimą palaikant ryšius su partizanais, ne vienas kunigas buvo suimtas ir išvežtas. Pav. pereinantis metais vasarą, viename partizanų veiksmais palies-tame rajone Svalkijoje, buvo padarytos net kelios "oblavos" ant klebonijų. Esą, buvo ieškomi radio siųstuvai. Keli jauni kunigai buvo suimti, bažnyčios uždarytos.

Taip pat daug bėdos turi pamokslininkai. Už mažiausią sovietų agentelio nesupastą alegoriją, pamokslininkai kamantinėjami ir baudžiami. Bažnyčiose vyrauja moteriškas elementas. Vietose, kuriose jaunu vyrų veik visiškai nesimato. Kai kurios Lietuvos sritys atrodo lyg išmirusios. Tas ypatingai metasi į akis vakarinės Lietuvos sritys, kur sovietams 1944 vasarą artėjant, išbėgiojo ištisi valstiečiai. Apie vakarose esančius pabėgėlius ir jų gyvenimą pas amerikiečius ir anglus sovietai kalbėti nemėgsta... Mat, tas blogai atestuoja visur jų pačių skelbiamą populiarumą ir darbo žmonių meilę.

Pratusėjusias Lietuvos vietas

MOMENTAS PRIEŠ KRISTŲ IDEJANT Į KARSTĄ Šio paveikslas originalas randasi Karalienės Angelų bažnyčioje, Brooklyn, N. Y. Paveikslą nupiešė lietuvis artistas Jonas Subačius.

SESERŲ PRANCIŠKIEČIŲ VEIKLA BRAZILIJOS NUOLAT DIDEJA

Pittsburgh, Pa. — Vieno dainiaus širdis, išsilgusi savo gimtinės ir savųjų, prabilo šiais žodžiais: "Leiskit į Tėvynę, leiskit pas savus." Šiandien svetimuose kraštuose išsilbląškę lietuviai atsidūdami prisimena savo tėvynę, bet žinodami, kad tuščia trokšti sugrįžimo į Lietuvą, arba laukti įleidimo į šalis Amerikos šalį, keičia dainiaus žodžius ir sako: "Leiskit Brazilijon, leiskit pas savus." Ir pasitiekdami, kad šiek tiek "ten pradžiugs krūtinė, atgaivins jausmus," traukia ton šalin, kas tik gali. Brazilijoje jau nuo seniau buvo nemažai lietuvių apsigyvenusių, gi dabar. Stalinui išlaisvinus Lietuvą iš lietuvių, atsidūrė ten ir daugiau.

Bendrai imant, finansiniu lietuvių stoviu Brazilijoje nėra kuo džiaugtis, gi dvasinis stovis buvo labai aplėistas—apvertintas. Kiek metų anksčiau, prelatui M. Krušui ten apsilankius ir išvydus tą dvasinį Pietų Amerikos lietuvių skurdą ir išaiškinus jį Šv. Pranciškaus Seserims Pittsburge, šios pasirijta traukti ten darbuotais dvasinėje dirvoje tarp skurstančių lietuvių, ypatingai jaunamečių auklėjimo dirvoje, kad jie nežūtų nei Dievui nei tautai.

Spalio 22 d. 1938 m. išplaukė į Sao Paulo, Braziliją penkios Seserų Pranciškietės, būtent, sesuo M. Julija (Adomaitytė) ir sesuo M. Karolina (Streliauskaitė) iš Šv. Kazimiero parapijos, Pittsburg, Pa., sesuo M. Marcelina (Bernotaitė) iš Šv. Petro ir Povilo parapijos, Grand Rapids, Mich., sesuo M. Evangelista (Danielaitė) iš Šv. Jurgio parapijos, Detroit, Mich. ir sesuo M. Norberta (Svirskaitė) iš Šv. Juozapo parapijos, Mahanoy City, Pa.

Pribuvę į Braziliją, pirm susilaukiant vietinės valdžios užtvirtinimo mokytojai, turėjo visais, ar vokiečių, o ne tai ir amerikiečių, nužudytais. Uksienio žinios, žinoma, prieš žmonių neprireidžiamas. Individualiai radio imtuvai yra surekviuoti. SSSR pavyzdžiui, miestuose (viesiose vietose, fabrikuose, įstaigose ir tt.) įrengti garsiakalbiai. Sovietų terminologija tokiai garsiakalbis vadinamas "radio tašku."

pačios pramokti portugalų kalbos ir išlaikyti kvotimus. Tačiau, pilnos gerų norų, jos tą klūtį nugalėjo ir ėmėsi darbo. Darbas, žinoma, buvo nelengvas, bet gerų ir duosnių lietuvių amerikiečių pagalba, jos 1941 m. Viloje Zelina įkūrė Šv. Juozapo parapijos mokyklą, kurioje mokinais 400 mokinių,—200 rytmėiais ir 200 popiečiais. Tais metais prie pirmtakinių Seserų pribuvo į talką dar dvi seserys, būtent, sesuo M. Paulina (Simonaitytė) iš Šv. Juozapo parapijos, Du Bois, Pa., ir sesuo M. Dolores (Vaskevičiūtė) iš Šv. Jurgio parapijos, Detroit, Mich.

Darbas Pranciškietėms taip gerai sekėsi, kad pradėjo atsirasti vienuolynai pašaukimų ir seserys buvo priverstos atidaryti naujokyną ir aukleti jaunas lietuvaites seseris iš Brazilijos. Prie to dar, Lietuvą bolshevikams išvadavus iš lietuvių. Sao Paulo DULR stipendijuojama Vytauto Didžiojo mokykla nustojo finansinės paramos iš Lietuvos, turėjo arba visai užsidaryti, arba patekti į nekaltai bei proteston rankas. Seserys Pranciškietės susirūpino jos likimu. Joms į pagalbą stojo jų didžiulės globėjas ir rėmėjas prelatas M. Krušas. Tas garbingas Lietuvos sūnus, pardavęs savo naują savybę Chicagoje, išdalino pajamas įvairiems lietuvių vienuolynams ir pasiuntė žymią jų dailę Seserims į Braziliją. Tokia duosnia auka paremtos, Seserys nupirko tą Vytauto Didžiojo mokyklą, esamą Viloje Bela, ir tęsia lietuvių darbą toliau.

Trečia mokykla, kurią Pranciškietės Seserys veda, yra Viloje Alpina. Ši mokykla, žinoma kaip Karmelio mokykla, yra prikerpta prie jų naujokyno. Ji irgi žymų darbą atlieka, ypatingai naujokynas, kur dedama braziliečių lietuvių vienuolių gyvenimo pagrindas, taip reikalingas huosekftiam darbu ir gyvenimui.

Liepos mėnesį 1944 m. iš Brazilijos Amerikon grįžo sesuo M. Julija dalyvauti vyresniųjų vienuolyno pareigūnių rinkimuose ir pati liko išrinkta generalės vyresnėsės Motinos M. Dovydos padėjėja ir Pittsburg mergaičių akademijos vedėja. Jos vieton, spalio mėnesį, lėktuvu išskrido dvi amerikietės seserys — sesuo M. Gertrūde (Radziukaitė) iš Šv. Kazimiero parapijos, Pittsburg, Pa., ir jauna sesuo M.

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS ENGLISH-LITHUANIAN DICTIONARY

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas. Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4", 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdavais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už \$3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti. Užsakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik idėk į konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite: "GARSO" ADMINISTRACIJA P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI: Siuomi siunčiu \$3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką Žodyną: Vardas Adresas

ISTEIGTA LIETUVIŲ DRAUGIJA ŠVEDIJOJ

Pačios Seserys gyvena namuose netoli Šv. Juozapo mokyklos Viloje Zelina. Tų patalpų pirmosioms penkioms užteko, tačiau seserų skaičiui padaugėjus iki trylikos, yra reikalinga patalpa didint. Tuo tikslu reikala ruodugniau vietoje aptarti, už savaitės kitos važiuoja—Motina M. Dovyda ir veža seserį M. Ireną, iš ŠS. Trejybės parapijos, Hartford, Conn., naują brazilietėms mokytoją padėjėja.

Taigi, Seserų Pranciškiečių skaičius Brazilijoje, Dievui laimint, auga—drauge didėja ir visokie jų reikalai. Tat. Motinos M. Dovydos važiavimo programa amerikiečiams—geros širdies lietuviams—vėl gera proga finansiniai paremti jų šventą darbą vargingai gyvenančių mūsų tautiečių tarpe.

Aukus su linkėjimais galima siųsti Motinos Dovydos arba Sisters of St. Francis vardu į St. Francis Convent, R. D. 10, Pittsburgh 10, Pa., o ji nuvažiuos įteiks brazilietėms tikrai malonias lauktuves. Rėmėjas

NUMIRĘ ANTANAS KUNDROTAS

Brooklyn, N. Y.—Vasario 7 d. Jamaica liginėje numirė ilgą laiką sirgęs sportininkas ristikas Antanas Kundrotas. Palaidotas po pamaldų iš Angelų Karalienės bažnyčios vasario 11 d. į Šv. Kazimiero kapines. Velionis paliko žmoną, dvi dukteris ir sūnų.

A. Kundrotas buvo plačiai žinomas iš jaunų dienų ne tik tarp lietuvių, bet ir tarp kitautiečių. Jis rengdavo ristikines su lenkų ristikų čempionu Zbiško ir daugeliu kitų. P. J. M.

Londonas.—Vasario 13-tą netoli Chelsham Surrey nukrito kanadiečių militaris transportinis lėktuvas. 8 asmenys žuvo, kiti 8 sunkiai sužeisti.

Washingtonas.—Vasario 13-tą karo departamentas paskelbė, kad nuo gegužės 12, 1945, iš armijos paleista 6,000,000 kariškių.

Denver.—Vasario 16-tą Leo Biehler sugrįžęs namo atrado nuodingais gasais nutroškusių žmoną ir tris vaikus.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parasė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų šeimovos vaikai dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms praeina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir šilietis šis Katekizmas. Vienos puslapių anglų kalba, kitos—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvai.

Užsakyti kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJA

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laikraštis: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. P. Baltuševičius, Dv. Vada, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalius, 52 G Street, So. Boston, Mass.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskis, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Zukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.

LIET. R. K. SUSIVIENYMO A. KUOPŲ RAŠTININKŲ ADRESAI

- 1. Mrs. A. Venslauskas, 179 Zerby Avenue, Kingston, Pa.
- 2. J. Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
- 3. J. Matuzas, 245 Clark Place, Chambersburg, N. J.

LRKSA 13-TA KUOPA MINES 55 METŲ SUKAKTĮ

Baltimore, Md. — Kovo 3-ąją LRKSA 13-ji kuopa iškilmingai minės 55 metų gyvavimo ir veiklos sukaktį.

- 1223 Kentucky Ave., Sheboygan, Wis.
- 63 kp. Miss Helen Valon, 527 Lovelace Avenue, Youngstown, Ohio.
- 64 kp. Stanley Rinkūnas, 1251 Mechanic Street, S. Bethlehem, Pa.

NUMIRE KUN. MILUKO SESUO MARIJONA PUSINSKIENE

Philadelphia, Pa. — Numiras kunigui Antanui Milukui, tam Lietuvos tautos kultūrnešui, laipankiai nyksta viltus, kas tik turėjo koki nors santykį ar ryšį su jo gerbtinąja asmenybe.

- 128 kp. Pranciška Verseckas, 3915 K St., South Side, Omaha, Nebraska
- 129 kp. Frances Libauskas, 1745 Roosevelt St., Gary, Ind.
- 130 kp. Simonas J. Virbieckas, P. O. Box 91, S. Mell and Carolin, St. Clair, Pa.

NUMIRE KUN. MILUKO SESUO MARIJONA PUSINSKIENE

Philadelphia, Pa. — Numiras kunigui Antanui Milukui, tam Lietuvos tautos kultūrnešui, laipankiai nyksta viltus, kas tik turėjo koki nors santykį ar ryšį su jo gerbtinąja asmenybe.

- 131 kp. J. Kazlauskas, 255 Railroad St., Westernport, Md.
- 133 kp. Peter Kibersky, 428 R. S. St., E. Vandergrift, Pa.
- 134 kp. K. Eidukaitis, 333 So. 3rd St., Brooklyn, N. Y.

BALF SANDELY SAUSIO MENESI GAUTA 50,000 SVARŲ

BALF skyriniai, parapijos, draugijos ir pavieniai asmenys į BALF sandėly įvairius daiktus tebeužduoda. Per sausio mėn. daugiausiai gauta maisto.

- Amsterdam, N. Y., P. Kadgienė 5 sv.
- Athol, Mass., Mr. A. Watvovch 11 sv.
- Austin, Min., Mr. ir Mrs. Matyza 2 sv.

“VAI LEKITE, DAINOS” Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys

Paruošė kun. J. Dabrila. Pajudytas rinkinį išleido kun. Pr. Jura.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

SCRANTON, Pa. — 83-ės kuopos susirinkimas bus kovo 7-ą dieną 7:30 vakarų K. of P. svetainėje, Church Ave.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

SCRANTON, Pa. — 83-ės kuopos susirinkimas bus kovo 7-ą dieną 7:30 vakarų K. of P. svetainėje, Church Ave.

Philadelphia, Pa.

Išnykę Svečiai Sekmadienį, vasario 10, šia-Philadelphiajioje—viešėjo brooklynietis, kapitonas-inžinierius Paulius Labanauskas ir šėnadorietis, daktaras ir ponis S. T. Siedlikai kartu su savo vyresniajais dukra, paaugle Prane Siedlikaitė (angliška): Miss Frances M. Siedlik, kuri dabar savo gabia plunksna (berašant) straipsnius angliška) kaulius už Lietuvos laisvę.

Cleveland, Ohio

Card Party Sekmadienį, vasario 24-tą, Moterų Sąjungos 36 kuopa rengia card party ir šokius. Dovanos prie kiekvieno stalo. Dešrų vakarienė. Įžanga 50 centų.

VELTUI DEL DUSULIO ZIEMOS LAIKU

Jei tu kenčia dėl dusulio žiemos laikais, tu būsi laimingas, jei išsi-lysi šiuos vaistus. Jie padės tau išvengti dusulio ir kitų kvėpavimo sistemos problemų.

Gerai Atsakyk Vienas berniukas tingėjo anksti keltis.

— Ar žinai, brangus, kaip naudingas anksti keltis, — bebijo savo sūnui tėvas. — Šiandien vienam žmogui, anksti atsikėlus, do ant kito ausos melag!

Gerai Atsakyk Vienas berniukas tingėjo anksti keltis.

— Ar žinai, brangus, kaip naudingas anksti keltis, — bebijo savo sūnui tėvas. — Šiandien vienam žmogui, anksti atsikėlus, do ant kito ausos melag!

Gerai Atsakyk Vienas berniukas tingėjo anksti keltis.

— Ar žinai, brangus, kaip naudingas anksti keltis, — bebijo savo sūnui tėvas. — Šiandien vienam žmogui, anksti atsikėlus, do ant kito ausos melag!

Gerai Atsakyk Vienas berniukas tingėjo anksti keltis.

— Ar žinai, brangus, kaip naudingas anksti keltis, — bebijo savo sūnui tėvas. — Šiandien vienam žmogui, anksti atsikėlus, do ant kito ausos melag!

Gerai Atsakyk Vienas berniukas tingėjo anksti keltis.

— Ar žinai, brangus, kaip naudingas anksti keltis, — bebijo savo sūnui tėvas. — Šiandien vienam žmogui, anksti atsikėlus, do ant kito ausos melag!

United Lith. Relief Fund of America, Inc. Warehouse 101 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

ISPUODINGA RADIO PROGRAMA

Šeštadienio vakare, vasario 16, iš WBBE radio stoties, buvo transliuojama išpuodinga programa, surengta Lietuvos Laisvės Šventės paminėjimui.

Tos programos rengėju ir vedėju buvo Wilkes-Barre Šv. Trejybės parapijos klebonas kun. K. Miliuskas.

Pirmiausia Šv. Trejybės parapijos choras, vadovaujant muzikui Juozui Stulgaičiui, pritaikant Louis Savitt styginiam orkestrui, išpildė Amerikos himną.

Po to, choras, Louis Savitt orkestrui pritariant, sudainavo "Tas ne broli".

Sėkė graži nuosirdi Wilkes-Barre miesto majoro Con McCole kalba. Kadangi jis dėl svarbių reikalų turėjo tą dieną būti Washingtono, tai savo paruoštą kalbą įrekdavo pokštėlin, kuri čia pat buvo pertransliuota.

Styginis orkestras sugrojo liaudies motyvais atastą Stasio Simkaus "Motinėle".

Redaktorius M. Zujus pasakė trumpą kalbą (telpa šiame numery antram puslapy, antrašte "I talką atkovoti Lietuvai nepriklausomybę") apie Lietuvoje pasiliktųjų patriotų ir partizanų veiklą.

Choras, pritariant Savitt orkestrui, puikiai išpildė gražųjį kūrinių "Karvelėli mėlynasis". Solopartiją išpildė Ona Miliuskaitė.

Sėkė kun. J. K. Miliausko kalba apibudinanti Lietuvos dabartinę padėtį. Kalbos pabaigoje buvo įpintos jausmingos Jurgio Sališčio "Išvežtiesiems" ir Bernardo Brazdžionio "Malda" eilės. Tas eilės deklamuojuant, choras ir orkestras lydėjo žinomos bažnytinės giesmės "Pulkim ant'ke-lio" melodiją. Ši kombinacija sugraudino klausytojų širdis ir ištraukė ašaras (kun. J. K. Miliausko ištisą kalbą su pridėtomis eilėmis telpa atskirai, pirmam puslapy).

Programa baigta Lietuvos himnu.

Klausytojų vardu pareiškiau kun. J. K. Miliuskui nuosirdžiausią padėką už jo didelį triūsą; chorui ir jo vadui muz. J. Stulgaičiui, visiems kitiems programos dalyviams, taipgi pinigine parama prisidėjusiems prie šios programos pravedimo, būtent, LRKSA 17 ir 14 kuopoms ir parapijos chorui.

Irgi Patriotas

KAREIVIS ANTANAS S. ŠNIPAS PALEISTAS IS KARIUOMENĖS

Sūnus Jono ir Antaninos Šnipų, 426 McLean St., Wilkes-Barre, Pa., įstojo Dėdės Samo kariuomenės kovo 7, 1942. Pahuosuotas iš tarnybos gruodžio 12, 1945. Viso išbuvo armijoje 3 metus ir 9 mėnesius. Per tą laiką buvo Anglijoje, Belgijoje, Šveicarijoje ir Vokietijoje. Gruodžio 12, 1946, parvyko namo pas tėvus.

Antanas, LRKSA 14 kuopos ilgametis karys. Iš jaunamiečių skyriaus persikėlė į pilna-

mečių skyrių birželio mėn. 1936 metais.

Antanas yra susižiedavęs su Prane Laukonyte iš Pittston, Pa. Jų sutuoktuvės įvyks šeštadienį, kovo 2, Šv. Kazimiero bažnyčioje, Pittston. Po vestuvių apsigyvens Georgetown.

Laimingos kloties, ilgiausių metų!

Scranton

LRKSA 83-CIOS KUOPOS VAKARAS PAVYKO

Lietuvos nepriklausomybės paminėjimas ir lietuvių kariuovių pagerbimas vasario 16 dieną gerai pavyko.

Žmonių prisirinko pilna sveatinė, jų daugumą sudarė buvę kariiviai, tarnavę praeitame kare.

Rezoliucija buvo priimta ir bus pasiūsta į Washingtoną prašant Jungtinių Valstijų vyriausybės nepamiršti Lietuvos ir sugrąžinti jai nepriklausomybę.

Šia proga vakaro rengimo komitetas reikiša padėkos žodį visiems atsilankiusiems, šeiminiškams ir visiems darbininkams, kurie sunkiai dirbo, kad vakaras pasisektų.

P. Katilius, pirm.
S. Galinis, raštin.

SV. MYKOLO PARAPIJOS SODALIEČIŲ ISKILMĖ

Šį sekmadienį, vasario 24-tą, 7:30 vakaro, Šv. Mykolo parapijos auditorijoje, įvyks vietinių sodaliečių metinė naujų viršinių kiu instaliacijos iškilmė—ban-kietas.

Bus pagerbtos šios naujos valdybos narės: Ruth Walber — pirmėdė; Emilija Mockiūtė—vice pirmin.; Eleonora Kriaučiūnaitė—sekr.; Viktorija Kukaitė—iždinė.

Pramogos rengėju pirmėdė yra Aldona Balinskaitė, buvusi sodaliečių pirmėdė. Kitos buvę viršininkės: Regina Zukliauskaitė—vice pirmėdė; Antoinette Peffer—sekr.; ir Mildred Nollis—iždininkė. Rap.

NUMIRĘ REDAKTORIUS W. R. LYNETT

Scranton, Pa.—Vasario 14-tą numirė dienraščio Scranton Times leidėjas ir redaktorius William R. Lynett, 46 metų amžiaus. Palaidotas pirmadienį, vasario 18-tą, iš Šv. Petro katedros. Velionis leidžiamam ir redaguojamam laikrašty plačiai atspindėdavo vietos lietuvių gyvenimus ir veiklą, taipgi rasdavo šiltes užuojautos už savo laisvę ir nepriklausomybę kovojanti Lietuvai.

A. A. Mirusiems

A. a. Mar. Stankevičienė, 66 metų, gyv. 52 Elm St., Plymouth, numirė vasario 17-tą, palaidota vasario 20-tą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse, Muhlenburg. Paliko sūnų, dukterį, brolių, seserį ir 8 anūkus.

A. a. Vincas Duka s, gyv. 268 Hillside Ave., Edwardsville, numirė vasario 18-tą, palaidotas vasario 22-tą iš Kingstono Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Paliko žmoną, 11 vaikų, 14 anūkų, 2 seseris ir brolių.

A. a. Mykolas Šamaškis, gyv. 6 West River St., Plymouth, numirė vasario 12-tą, palaidotas vasario 16-tą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, dvi dukteris, sūnų ir keturis anūkus.

PAIESKO

Gene Kvietkūte, gyvenusi Karys, Meletų g. Nr. 5, da-ba-lyje, trėminiu stovykloje Muhlenburg, okupuotoje Vokie-ti-

AIDAS TIK SAU NUAIDEJO

Manding, prieš Naujus Metus sekmadienį LRKSA 4-tos anskrities kuopų atstovų susirinkime Pittstone, kur ir man teko dalyvauti, su didžiausiu susidomėjimu klausiausi vietinio klebono kalbos. Ten buvo pareikšta, kad 4-tą apskritis imtųsi, ypač šiais metais, labai rimtai vesti Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Kad šiekvienoje parapijoje, neatsižvelgiant į jos didumą, būtų sukiama susirinkimai su vienu ar kitu prakalbininku, su tinkamai prirengtomis rezoliucijomis, kurios būtų pravesotos ir pasiūstos Amerikos valdžios įstaigoms. Apskriti, manding, maloniai pritarė vykdyti tokį sumanymą.

Ir mūsų gubernatorius Martin paskelbė spaudoje paraginimą minėti Lietuvos nepriklausomybės šventę ir nepamiršti tėvų šalies.

Jau nuaidėjo į amžinastį Vasario 16-ta — atmintina Lietuvai diena. Ar negaila ir skaudu, kad mūsų vadai sūdu žiu miegu sau miega ir Dievas žino, ka sapnuoja; jiems lietuvių reikalai, tai svetimas dalykas—tuščias šaukiančiųjų girioj balsas; vos dvi ar trys vietos mūsų Wyoming Klony pasigedo ir atšventė Lietuvos nepriklausomybės šventę, kur tikrai, kaip gėri lietuviai atliko savo pareigą.

Vienam susirinkime girdėjau, kai vienas išvyrus gydytojas kalbėjo lietuviams apie reikalingumą ir pažangą mokslė; gražiai ir naudingai kalbėjo, ragindamas lietuvius leisti savo vaikus į moks-lą, jei ko geresnio, kilnesnio norima Amerikos lietuvių gyvenime atsiekti. Bet štai jau turime įvairaus luomo ir įvairiose šakose išmoksintų žmonių: ir kas iš to? Ar jie dirba lietuviams, kaip lietuviams. Taip, yra tokiu, bet nedidelis skaičius, kuriems tikrai rūpėtų lietuvių žmonių, kaip lietuvių, ir Lietuvos reikalai. Klausimas, ar išsivaduos lietuviai iš dvasios vergijos pančių? Jeigu ne—tai tikrai lemta mums žūti. Vergas, kaip vergas, negali būti laisvas, nes čia pasirėikia tikra vergo prigimtis. Ir kuomi tu, lietuvi, vpač čia Amerikoj pasižymėsi, kai svetimiems tik vergausi, o savųjų žmonių reikalus apleisi. Ar ankščiau ar vėliau pasijusi vienišas, kai amerikiečiai ir savieji tau neteiks pagarbos; žinia, svetimieji apsimes tavo gerbia, kol jiems būsi reikalingas.

Taigi lietuvius, mūsų išmoksintus lietuvius šaukti dažnai į Lietuvos darbą,—tai tik šaukiančiojo balso aidas girioj nuaidėjes.

Frackville, Pa.

Lietuvos Šventės Minėjimas

Vasario 10 dieną per visas Mišias mūsų klebonas kun. S. Norbutas plačiai aiškino iš sakyklos Vasario 16-tosios reikšmę ir kaip dabar konistai lietuvių tautą persekioja ir naikina.

Kad Dievas būtų gailestingas dėl mūsų brolių ir seserų Lietuvoje, ta intencija klebonas atlaikė šv. Mišias. Ta pačia proga buvo sudarytos dvi rezoliucijos ir pasiūstos aukštiesiems pareigūnams, prašant užtarti Lietuvai ir padėti atgauti laisvę ir nepriklausomybę. Rezoliucijos pasiūstos parapijos ir LRKSA 187 kp. vardu.

Padėkos žodis priklauso mūsų klebonui kun. Norbutui ir kun. L. Pacukeviciui, kad taip gražiai viską sutvarkė.

Vasario 9 d. bažnytinis choras buvo surengęs šokį parapijos nandai. Pavyko ir davė gražaus pelno.

B. ir L. Žodžiai

1926-27 metais B. ir L. lankėsi Lietuvoje. B. sako išvažinėjęs visą Suvalkiją ir kitus rajonus. Visi Lietuvos žmonės džiaugėsi nepriklausoma Lietuva. Tik demokratijos priešams nepatiko nepriklausoma Lietuva. Dabar jie džiūgauja Lietuvos pavergimu. Bet jie gali išsietkti Stalino rojuje — matuškoje Rusijoje, o Lietuvai palikti ramybėje. Lietuvai rojaus kratosi, kai kokios choleros.

Tad darbuokimės, kad bolševikiškoji vergija greičiau pražūtų.

Senelis

New Haven, Ct.

Petro ir Onos Ūsų Vaisės

Prieš kelis metus mūsų kolo-nijoj apsigyveno pp. Petras ir Ona Ūsai, kurie susidarė Pete's Package Store, 94 State Street. Nors abu yra šioj kaly gimę ir mokslus ėję, bet abu vartoja grašią lietuvišką kalbą ir visuomet dalyvauja ir remia savo aukomis lietuviškus parengimus.

Vasario 12 d. ponai Ūsai sukvietė visus parapijos bankieto rengėjus ir darbininkus į parapijos svetainę ir savo lėšomis iškėlė vakšes. Abu dirbo sušilę, vaišino visus ir tikrai rodė savo gerą širdį. Šios vaisės tikrai buvo didelis supriazas visiems atsilankiusiems, nes tikrai nežinojo, kas visų laukia. Be to dar pp. Ūsai paruošė dovana, kuri buvo iš-

IZYMOS VEIKEJAI APSIGYVENS FLORIDOJ

KRISTOPAS IR EMILĖ ZEMAICIAI

Philadelphia, Pa. — Vasario pabaigoje viengėdčiai Kristopas ir Emilė Katiliūtė Zemaiciai žada apleisti Philadelphia ir apsigyvent Floridoje. Tai yra didelis nuostolis philadelphiečiams, nes jiedu yra uolūs patriotai ir veikėjai, kokių nepedaugiausia mūsų kolonijose randasi. Kristopas Zemaicis raštininkavo Raudonojo Kryžiaus skyriuje, Karo Pergalės Komite-

tete ir Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyriuje ir kituose da sanbūriuose... O kiek jis, žmonai pritariaut, išleido doleriukų platinimui anglėkos literatūros apie Lietuvą, tai vien tik Dievui yra žinoma.

Laimingos kelionės, brangūs viengėdčiai ir geriausios kloties saulėtoje Floridoje!

IV
Nuosirdus Draugas

Pagalba Veteranams

(Šias informacijas paruošė ir priėmė Catholic War Veterans, Inc., Empire Building, New York 1, N. Y.)

Klausimas: Motina praneša, kad jos sūnus sulauks 19 metų liepos mėnesį ir ji klausia, ar jis gali išvažiuoti iš šalies birželio mėn. ir grįžti rugpjūčio. Jis turi sutvarkyti tėvo paliktą turta.

Atsakymas: Visų pirma reikia gauti leidimą nuo vietinės Selective Board, savo apylinkėje. Kitaip, jam reikės išgauti pasportą.

Atsakymas: Taip. Valdžia užmokės skirtumą tarp veterano pajamų ir \$100.00 per mėnesį.

Klausimas: Ar žuvusio kariuovio tėvas gali prašyti pensiją?

Atsakymas: Taip. Vienas tėvas gali gauti \$25.00 per mėnesį, ir jeigu abu—tėvas ir motina—gyvi, abiem priklausos \$45.00 per mėnesį.

Klausimas: Veteranas klausia, ar teisybė, kad valdžia padės veteranui, kuris įsteigia savo biznelį ir kuriam labai sunku uždirbti savaitinę algą?

Klausimas: Mano motina serga. Broliis kur nors Europoj. Norime, kad jis grįžtų namon. Kaip galime tą padaryti?

Atsakymas: Pasiūskite broliui abelį, praneškant, kad motina serga. Jam patarkite prašyti "emergency" discharge. Praneškite vietiniam Amerikos Raudonojo Kryžiaus skyriui jūsų apylinkėje, kad jie patikrintų faktus, nes brolio vyriausias valdininkas kreipsis į American Red Cross viską patirti prieš išlavimą tokio leidimo. Sutaupyti brangų laiką.

Klausimas: Veteranas klausia, ar teisybė, kad valdžia padės veteranui, kuris įsteigia savo biznelį ir kuriam labai sunku uždirbti savaitinę algą?

Klausimas: Sis s' itytojas sa-

Baltimore, Md.

Sv. Vardo šventė

Sekmadienį, vasario 10, Šv. Vardo draugija atliko savo mėnesinę prievolę—nariai ėjo bendrai prie šv. Komunijos. Mišios buvo atlaikytos tos draugijos ypatinga intencija. Narių tarpe matėsi grįžęs karys Jurgis Markelionis.

Misių Kolekta

Sekmadienį, vasario 10, per Mišias ir pirmadienį bei antradienį per visas Stebuklingojo Medalikėlio Novenos pamaldas buvo daroma ypatinga rinkliava švento Kolombano Misionierių naudai. Pažymėtina, kad šie misionieriai veikia tolimose Rytų Šalyse. Ypatingus pamokslus sakė vienas misionierius kun. McFadden, kuris prieš karą turėjo savo parapiją Filipinuose. Sako, savo parapijoj turėjo virš vienuolikos tūkstančių katalikų. Visuose Filipinuose yra aštuoniolika milijonų gyventojų, iš jų penkiolika milijonų yra katalikai. Kadangi beveik visai nėra vietinių kunigų, dėlto yra reikalinga kitų misionierių pagalba.

Pamokslininkas Tėvas McFadden buvo japonų šeimtas ir virš du metus turėjo kėsti įvairius žiaurumus įvairiuose kalėjimuose.

Parapija ir laukantieji Novenos tikintieji labai gausiai parėmė šią misionierių draugiją, ypač kai išgirdo, kokiuose sąlygose veikia misionieriai. Gražus ir sektingas pavyzdys.

Choras ir Ministrantai

Kiekvienas, kuris atilanko šv. Alfonso bažnyčion, pastebi parapijos choro gražų giedojimą ir seselių ilavintuosius prie altoriaus ministrantus. Nevenlas net parapijos kunigams pareišbia a-

ko, kad jis buvo 34 metų amžiaus, kada jis buvo pahuosuotas iš tarnybos. Pirmiau nebuvo padengtas GI Billaus mokslo parūpinimu. Girdi, kad tas parūpinimas nakeistas, ar dabar jis gali tęsti studijas?

Atsakymas: Taip. Šiandien Billius padengia visus vyrus ir moteris ginkluotose jėgose, nepaizant, kiek metų turėjo kada įstojo tarnybon. Kurie dirba ir negali lankyti diennius ar naktinius kursus, gali prašyti "correspondence course" ir valdžia už tokį kursą mokės iki \$500.

"... BET LIETUVA DAR NĖRA LAISVA"

Danų dienraštis Nationaltidende išsėdjo "The American" vedamojo ištraukę, kurioje amerikėnų laikraštis gvildena J.A.V. prievoles ir patikinimus Lietuvai, kuriuos yra davęs prez. Rooseveltas. Laikraštis rašo:

"Kuomet Sov. Sąjunga 1940 m. užėmė Pabaltijo valstybes, J. A. V. pasmerkė šią okupaciją, kaip priešpaudą ir panaikinimą trijų mažųjų respublikų nepriklausomybę varzantį faktorių." Prez. Rooseveltas yra pasakęs: "Lietuvos Nepriklausomybę neprausta, o tik laikinai atidėta. Mes rūpinamės, kad visos prispaustos mažosios tautos atgautų nepriklausomobes ir padarysime viską, kad nepriklausomybes joms grąžinti, kuomet karas bus baigtas."

"Karas baigtas, bet Lietuva dar nė laisva"—rašo laikraštis ir klausia:

Kada J.A.V. valdžia išpildys savo pažadą ir kodėl Amerikos valdžia savo žodžio nelaiiko!"

NOREIKŲ LAIDOJIMO ISTAIGA

JUOZAS NOREIKA
Laidotuvių Direktorius

Reikalui esant, visuomet pasirengę suteikti nuosirdų ir maldagų patarnavimą.

2428 North Main Avenue
Phone 2-5722 Scranton, Pa.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvos Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuviu Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS SALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina \$3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkėtais odos viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolio. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanių 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės, maldos iš Mišiolio). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pavėsta maldoms iš šv. Sakramenta. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspaudinta visi perial. Raldė aiškios ir įvairios. Kalba graži.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutais kun. J. K. Miliuskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigę maldose ir giedoti gaidomis choro. Kaina 15c. Imant mažiau 10 egzemplių—10 centų.

ZYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGES

ANIOLES SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina \$1.50)..... 1.00
DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina \$1.50)..... 1.00
MALDU VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų)..... 50
MALDU RINKINĖLIS, juodais apdarais..... 30

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.

Reikalui Esant Jums Mielai Patarnaus

Vincent W. Yanaitis
Laidotuvių Direktorius
(Personal Director)
48 E. Stanton Street
Hudson, Pa.
Tel. W-8 2-3416